

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS
PRADINIO UGDYMO PEDAGOGIKA
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovė: doc. dr. Sigita Burvytė

Grupės narė: Asta Rudienė

Vilnius
2015

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Pradinio ugdymo pedagogika
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Pedagogika (X100) (Pradinio ugdymo pedagogika (X120))
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (4 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Pradinio ugdymo pedagogikos bakalauras, pedagogas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai.....	4
2.2. Programos sandara.....	6
2.3. Personalias	9
2.4. Materialieji ištekliai.....	10
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas.....	13
2.6. Programos vadyba	14
III. REKOMENDACIJOS	16
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	18

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų pirmosios pakopos programą *Pradinio ugdymo pedagogika* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Klaipėdos universitetas (toliau – KU), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Ekspertų grupę sudarė: grupės vadovė doc. dr. Sigita Burvytė ir Asta Rudienė. Grupės darbą koordinavo SKVC vyriausioji specialistė Aušra Leskauskaitė.

Socialinių mokslų srities, pedagogikos studijų krypties *Pradinio ugdymo pedagogikos* studijų programą planuoja įgyvendinti KU Pedagogikos fakulteto Vaikystės pedagogikos katedra. Programos vertinimas atliktas remiantis KU pateiktu Programos aprašu ir 2015 m. gegužės 29 d. vykusio ekspertų grupės vizito į KU rezultatais.

Prieš vizitą ekspertų grupė išnagrinėjo Programos aprašą, jo prieduose pateiktą informaciją, parengė pirmines išvadas ir suformulavo klausimus, kuriuos pateikė vizito metu Pedagogikos fakulteto administracijai, Programos aprašo rengimo grupės nariams, numatomiems Programos dėstytojams ir socialiniams partneriams, kad būtų iki galo išspręsti kilę neaiškumai. Vizito į KU metu taip pat buvo įvertinta Programos įgyvendinimui numatoma skirti materialinė bazė.

Vertinant Programą vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais norminiais teisės aktais: Pedagogų rengimo reglamentu (LR ŠMM 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. V-1742), Mokytojų profesinės kompetencijos aprašu (LR ŠMM 2007 m. sausio 15 d. Nr. ISAK-54), Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (SKVC 2013-04-22), LR švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu (LR ŠMM 2011 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. X-1281); Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu (LR ŠMM 2010 m. balandžio 9 d. įsakymas Nr. V-501) ir kt.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai

Programa atitinka universitetinių studijų pirmosios pakopos studijų programos koncepciją, Pedagogų rengimo reglamentą ir Lietuvos kvalifikacijų sandaroje nustatytą kvalifikacijų lygį. Programos tikslas – „*Parengti kompetentingą pradinio ugdymo pedagogą, įvaldžiusį ir taikantį naujausias pedagogikos mokslo ir taikomųjų tyrimų žinias, gebantį kritiškai ir kūrybiškai valdyti ugdymo(si) procesą, grindžiamą jo dalyvių dialogine sąveika, orientuotą į mokinių kompetencijų plėtotę bei rengimąsi žmogiškiesiems gyvenimo vaidmenims*“ (p. 3), yra orientuotas į studentą, būsimą pradinio ugdymo pedagogą, jo kompetencijų, įgalinsiančių užtikrinti mokinių žinių, gebėjimų ir nuostatų plėtotę bei padėsiančių jiems pasirengti tolesniam mokymuisi visą

gyvenimą, ugdymą. Tikslu formuluotė aiški ir apima esminius būsimo specialisto kompetencijų komponentus.

Ekspertai konstatuoja, kad Programos tikslas yra susietas su studijų rezultatais, kurie atitinka Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo VI lygio (universitetinio bakalauro) reikalavimus. Programoje aprašyti numatomi studijų rezultatai (žr. 5-7 p.) atskleidžia Programos tikslo realizavimo galimybes. Programos studijų rezultatai atskleidžia, kad šias studijas baigęs absolventas bus kompetentingas pradinio ugdymo pedagogas, įgijęs naujausias pedagogikos mokslo ir taikomųjų tyrimų žinias ir įvaldęs gebėjimą jas taikyti. Būsimasis pradinio klasių mokytojas gebės kurti pasitikėjimu grįstą ugdytojo ir ugdytinio dialogą, kurio metu vaikas būtų priimamas toks, koks yra, gebės parinkti individualius jo mokymosi poreikius atitinkančius ir vaiko vidinę saviugdą motyvaciją skatinančius ugdymo metodus, vadovausis visais pradinio ugdymo sritis reglamentuojančiais dokumentais, išmanys ugdymo procesų valdymą, sugebės vykdyti tyrimus ir kūrybingai panaudoti medijas pradinio ugdymo kontekste. Labai svarbu yra tai, kad Programos rengėjai numatė skirti dėmesio studentų socialinių ir asmeninių gebėjimų, reikalingų profesiniam tobulėjimui, plėtojimui.

Analizuodami studijų dalykų aprašų turinį ir studijų metodus ekspertai įsitikino, kad Programos rengėjai gebės įgyvendinti užsibrėžtą ambicingą Programos tikslą. Įsitikinti tuo, kad Klaipėdos universitetas yra pajėgus įgyvendinti Programos apraše išsikeltą tikslą, ekspertai turėjo galimybę ir susitikimo su Programos rengėjais, Pedagogikos fakulteto administracija, dėstytojais ir socialiniais partneriais metu. Socialinių partnerių teigimu, universitetas sugebės per ketverius studijų metus parengti pedagogą; gebantį kūrybingai organizuoti ugdymo procesą; skatinantį vaikų mokymosi motyvaciją; gebantį efektyviai dirbti švietimo kaitos kontekste. Universiteto pajėgumą įgyvendinti Programą patvirtina ir tai, kad Universitete, reaguojant į specifinių mentorių kompetencijų poreikį, buvo parengti mentoriai studentų praktikoms.

Susitikimų su KU administracijos atstovais bei numatomais Programos dėstytojais metu išryškėjo ilgametės KU Vaikystės pedagogikos katedros ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogų rengimo tradicijos. Administracijos atstovai pabrėžė, kad KU buvo pirmoji aukštoji mokykla parengusi išskirtinę Programą, pagal kurią buvo ruošiami ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogai. Ši programa vėliau buvo padalyta į dvi skirtingas – ikimokyklinio ir pradinio ugdymo – programas.

Ekspertų nuomone, labai svarbu užtikrinti, kad būsimas pedagogas būtų pasirengęs padėti kiekvienam vaikui, nepriklausomai nuo jo tautybės, rasės ar šeimoje išpažįstamos religijos. Tai ypač svarbu būtent Vakarų Lietuvoje, kur ypač aktualios yra su imigracija susijusios problemos, tame tarpe ir vaikų, atvykusių iš užsienio, ugdymo problema. Susitikimo su administracijos atstovais metu buvo aptarti kai kurie Klaipėdos regiono ypatumai ir būtinybė į

juos atsižvelgti Programoje. Ekspertai manytų, kad Programos apraše vertėtų labiau išryškinti regiono ypatumus per studijų dalykus, studijų rezultatus.

Ekspertai pažymi, kad Programos tikslai ir studijų rezultatai pagrįsti ne tik akademiniais ir profesiniais reikalavimais, bet ir visuomenės bei darbo rinkos poreikiais.

KU administracijos atstovai atkreipė dėmesį į tai, kad Programos rengimo grupė, prieš pradėdama rengti Programą, atliko tyrimą (2014 m.), kurio tikslas buvo atskleisti rinkos poreikius ir atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, tinkamai parinkti studijų dalykus ir jų turinį.

Jaunų pradinio ugdymo pedagogų poreikį visuomenėje ir darbo rinkoje sąlygoja pedagogų senėjimo tendencija, tai patvirtina ir Lietuvos statistikos departamento duomenys (2014). Pagrindžiant Programos poreikį išryškinamas pradinio ugdymo pedagogų trūkumas mažose Vakarų Lietuvos mokyklose. Laikantis bendrojo ugdymo mokyklų finansavimo mokinio krepšelio nuostatos ir siekiant gerinti ugdymo kokybę, atsiranda mažų mokyklų poreikis kaimo tipo vietovėse (ŠMM, 2014). Bendradarbiaujant su Vakarų regiono miestų ir rajonų savivaldybėmis, numatomas tikslinis finansavimas stojantiesiems į šią ketinamą vykdyti studijų programą.

Pastebima tendencija, jog mokyklų absolventai renkasi pedagogines studijas artimiausiame regione, o jas baigę, ieško įsidarbinimo galimybių tame pačiame regione. Vakarų Lietuvos regione nėra aukštųjų mokyklų, kurios rengtų pradinio ugdymo pedagogus. 2014–2015 m. m. priėmimas į Pradinio ugdymo pedagogikos programas Lietuvoje vykdytas Lietuvos edukologijos universitete (Vilnius) ir Vilniaus kolegijoje. Vadinasi, Vakarų Lietuvos mažų regionų mokyklų absolventai, neturintys galimybių studijuoti Vilniuje, galėtų įgyti aukštąjį išsilavinimą studijuodami Klaipėdos universitete. Šiame sparčiai besikeičiančiame pasaulyje ir kintančioje visuomenėje yra svarbu, kad pradinio ugdymo pedagogas turėtų patį aukščiausią, t. y. universitetinį išsilavinimą.

Srities stiprybės

Pagrindinė Programos stiprybė yra tai, kad Programos tikslas ir studijų rezultatai yra pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais.

Srities silpnybės

Programos apraše vertėtų labiau išryškinti regiono ypatumus per studijų dalykus, studijų rezultatus.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka teisės aktų (Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo (LR ŠMM 2010 m. balandžio 9 d.

įsakymas Nr. V-501), Pedagogų rengimo reglamento (LR ŠMM 2012 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. V-1742) ir kt.) reikalavimus. Sudarant Programą pakankamai dėmesio skirta tiek bendrosioms, tiek dalykinėms kompetencijoms. Bendrosios kompetencijos plėtojamos ir gilinamos per visus studijų dalykus.

Programoje studijų dalykai išdėstyti laikantis nuoseklumo ir loginės sekos. Studijų programos apimtis – 240 kreditų. Pirmame ir antrame kurse per semestrą numatyta iki 7 dalykų, o trečiame ir ketvirtame kurse – iki 6 dalykų. Vieno semestro apimtis – 30 kreditų, o vienerių studijų metų – 60. 179 kreditus sudaro studijų krypties dalykai (iš jų pedagoginės studijos – 60 kr. (30 kreditų – teorinė dalis ir 30 kreditų – praktinė dalis, 3 kreditai – Pedagoginių studijų baigiamasis darbas)) ir pedagoginė specializacija (pradinio ugdymo – 119 kreditų); 15 kreditų sudaro bendrieji universitetinių studijų dalykai; 46 kreditai yra skirti Universiteto nustatytiems ir studento pasirenkamiems dalykams, iš jų studento laisvai pasirenkamieji studijų dalykai sudaro 8 kreditus, Baigiamasis darbas – 12 kreditų.

Studento savarankiškas darbas sudaro 69,16 proc., kontaktinis darbas – 30,84 proc. studijų programos apimties. Programos apimtis yra tinkama studijų rezultatams pasiekti.

Programoje numatyta nuosekliai dėstyti studijų dalykus, suteikiančius pagrindinių ir sisteminių pradinio ugdymo pedagogikos, psichologijos, visų pradinio ugdymo mokomųjų dalykų (lietuvių kalbos, matematikos pasaulio pažinimo, dailės ir technologijų, muzikos, kūno kultūros), mokymo (dalyko turinio planavimo, mokymosi aplinkų kūrimo, mokinių pažangos vertinimo, mokymosi motyvavimo ir kt.) žinių ir suteikti pradinių klasių mokytojui būtinų specialiųjų ir profesinių kompetencijų. Studijų metu rašomi du kursiniai ir bakalauro studijų baigiamasis darbas, nuosekliai plėtojamos būsimųjų pradinių klasių mokytojų mokinių pažinimo, tiriamosios veiklos bei reflektavimo kompetencijos. Pagirtina, kad praktikų užduotys, atliekant atvejų tyrimus, siejamos su refleksyviaisiais ugdymo metodais.

Studijų dalykų aprašuose savarankiško darbo užduotys yra susietos su pradinio ugdymo problematika. Grįžtamąjį ryšį ir pasiekimų vertinimą užtikrina studijų dalykų aprašuose numatyti vertinimo kriterijai, studentų rašto darbai, savarankiškai rengiami mokslinės literatūros šaltinių pristatymai, kūrybiniai individualūs ir grupiniai projektai ir kt. Praktiniai įgūdžiai lavinami pratybų, atvejo analizės, problemų sprendimo, praktinių užduočių ir kitais metodais. Tiriamojo darbo įgūdžiai tobulinami teorinių paskaitų, praktinių užsiėmimų, individualių konsultacijų ir savarankiško darbo metu.

Programos turinys atitinka naujausius mokslo pasiekimus; dalykų aprašuose įtraukti naujausi literatūros lietuvių ir užsienio kalbomis šaltiniai, numatoma nagrinėti aktualias su pradinių klasių mokinių ugdymu susijusias temas. Pagirtina tai, kad Programos sandara ir

siekiami studijų rezultatai grindžiami ir 2012 – 2014 m. Programos rengėjų bendradarbiaujant su socialiniais partneriais atlikto tyrimo duomenimis.

Abejonių sukėlė Programos rengėjų išskirtinis dėmesys muzikiniam ugdymui. Ekspertų nuomone, numatytą dalyką „Muzikiniai kūrybiniai žaidimai“ tikslingiau būtų keisti į dalyką „Kūrybiniai žaidimai“, kuris apimtų ne tik muzikinius, bet ir kitus žaidimus (pavyzdžiui, loginius, matematinius, judriuosius). Ekspertų manymu, taip pat vertėtų apsvarstyti „Specialioji pedagogika ir psichologija“ ir „Socialinis ir inkliuzinis ugdymas“ studijų dalykų reikalingumą. Inkliuzinis ugdymas ir yra vaikų su specialiaisiais poreikiais įtraukimas į ugdymosi procesą, todėl tikslingiau pasirinkti vieną iš dalykų, kuris būtų tęstinis dviejų semestrų dalykas. Ekspertai siūlytų vietoj dviejų pasirinktinių dalykų – „Pedagoginiai tyrimai“ (su praktikumu) ir „Mokytojo tyriminės kompetencijos ugdymas“ – parengti vieną privalomą dalyką. Taip pat abejotinas ir siūlomas dalykų „Vaiko teisių mokymo pagrindai“ ar „Specialioji pedagogika ir psichologija“ pasirinkimas. „Vaiko teisių mokymo pagrindai“ galėtų būti privalomas dalykas tikslingesniu pavadinimu, tarkim, „Vaiko teisės ir atsakomybės“.

Studijų dalykų turinys ir parinkti studijų metodai iš esmės leis pasiekti numatomus studijų rezultatus, tačiau analizuojant pateiktus studijų dalykų aprašus (Aprašo 1 priedas) ir remiantis gauta informacija susitikimo su dėstytojais metu, pasigesta integracinių ryšių tarp atskirų studijų dalykų, tarpdisciplininių studijų metodų. Ekspertų nuomone, labiau integruotas studijų turinys padėtų būsimiems pradinių klasių mokytojams giliau suvokti holistinį požiūrį į ugdymą ir įgyti žinių bei gebėjimų, reikalingų integruotam pradinių klasių mokinių ugdymo procesui organizuoti. Programos rengėjams ekspertai rekomenduoja atsižvelgti į šią pastabą įgyvendinant studijų Programą.

Darbas su šiuolaikiniais vaikais įpareigoja pedagogą gebėti pažinti, suprasti, priimti ir padėti vaikui save ugdyti, kartu reikalauja žinių, suteikiančių platesnes profesines galimybes, leidžiančias greičiau pažinti šių dienų vaiką, kad būtų galima sudaryti harmoningas, į kiekvieną vaiką orientuotas ugdymosi sąlygas ir sukurti pasitikėjimu grįstus santykius, įgalinančius tiek ugdytojus, tiek ugdytinius mokytis iš savo įgytos patirties.

Ekspertai lankydamiesi Universitete atkreipė dėmesį į šiuolaikiškai įrengtą materialinę bazę, šiuolaikiškas auditorijas bei laboratorijas, kurias dėstytojai galėtų puikiai pritaikyti atlikdami edukacijos tyrimus, ir rekomenduoja, siekiant numatomų studijų rezultatų, pergaltoti atskirų dėstomų dalykų metodus, kai kurias disciplinas sujungti pasitelkus užduočių įvairiapusiškumą, integruoti tarpdalykines ir gyvosios edukacijos užduotis. Programos rengėjai galėtų labiau išnaudoti turimus materialinius ir žmogiškuosius išteklius atliekant mokslinius tyrimus kartu su studentais. Todėl rekomenduotina esamoje materialinėje bazėje dėstytojams kartu su studentais vykdyti „gyvosios edukacijos“ tyrimus įtraukiant ir socialinius partnerius.

Srities stiprybės

Studijų Programoje dalykai išdėstyti laikantis nuoseklumo ir loginės sekos. Profesinės veiklos praktikoje taikoma refleksija bei numatytas atskiras dalykas „Kritinio ir refleksyviojo mąstymo ugdymas“ suteiks studentams galimybes išsiugdyti gebėjimą reflektuoti savo patirtį, ką svarbu gebėti šių dienų pradinio ugdymo pedagogui. Pedagoginių studijų ir pedagoginės specializacijos blokų dalykai, suteikiantys pedagogo profesinę veiklą grindžiančių žinių, plečiantys bendrąsias bei dalykines kompetencijas, numatomi dėstyti pasitelkiant tinkamus studijų rezultatams pasiekti metodus (žodinius, vaizdinius, problemomis grįsto mokymo bei refleksyviuosius praktinius metodus ir kt.).

Srities silpnybės

1. Programos apraše pasigesta integracinių ryšių tarp atskirų studijų dalykų, tarpdisciplininių studijų metodų, kurie padėtų būsimiems pradinėms klasių mokytojams giliau suvokti holistinį požiūrį į ugdymą ir įgyti žinių bei gebėjimų, reikalingų integruotam pradinėms klasių mokinių ugdymo procesui organizuoti.

2. Pasirenkamųjų dalykų paskirtis, jų turinys ir pavadinimai nėra iki galo apgalvoti ir tikslingi, neužtikrinta jų tarpusavio dermė.

2.3. Personalas

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Programos vykdymui numatoma pasitelkti 37 dėstytojus: 6 profesorius (17 proc.), 14 docentų (39 proc.), 10 lektorių (25 proc.), 7 asistentus (19 proc.). Programoje numatomų dėstytojų skaičius yra pakankamas studijų rezultatams pasiekti.

Programos personalo vykdomi moksliniai tyrimai tiesiogiai susiję su analizuojama Programa. Turintys mokslo laipsnį dėstytojai, kurių dėstomų dalykų kryptys atitinka jų mokslinius interesus, sudaro 81 proc. visų Programoje dirbsiančių dėstytojų. 21 proc. Programos dėstytojų turi pedagoginio darbo švietimo ar kitose su pedagogo darbu susijusias veiklas vykdančiose įstaigose patirties.

Programa orientuota į kūrybingo, atviro, šiuolaikiško ir atsakingo pedagogo rengimą. Pedagogo, gebančio ugdymo (-si) procese naudoti įvairias mokymo(-si) priemones, skaitmenines technologijas, gebančio jas taikyti ugdant mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas, informacinę kultūrą, plėtoti mokinių skaitmeninį raštingumą, kurti kūrybišką, saugią, dialogu ir partnerystėje grįstą bei motyvuojančią ugdymo (-si) aplinką. Šią studijų Programą realizuosiančių dėstytojų kompetencijos suteiks galimybes absolventams šiuolaikinėje pradinėje mokykloje vaikų ugdymo procese naudoti IKT, plėtoti mokinių kritinį mąstymą, kūrybiškumą, kūrybingai taikyti žinias, tarpkultūrinio ugdymo ypatumus ir kt.

Analizuojant Programos aprašo priedus (dalykų aprašuose ir CV) matyti, kad Programoje numatomi dėstytojai aukštosios mokyklos nustatyta tvarka nuolat tobulina pedagoginę kvalifikaciją, reguliariai dalyvauja pedagoginės praktikos veikloje. Programoje numatyti dėstyti dėstytojai yra kompetentingi, išmanantys švietimo ir pradinio ugdymo aktualijas, patys dalyvauja kuriant didaktikos naujoves. Vaikystės pedagogikos, Socialinės pedagogikos, Edukologijos, Psichologijos, Komunikacijų, Informatikos ir kitų katedrų mokslinės bendruomenės nariai bei praktikai yra aktyvūs monografijų, studijų knygų, vadovėlių, mokslinių straipsnių autoriai ir bendraautoriai. Programos apraše ir susitikimo su dėstytojai metu ekspertai turėjo galimybę įsitikinti dėstytojų aktyvia moksline ir projektine veikla ir jų kompetencija dėstyti numatomus Programos studijų dalykus.

Numatomų dėstytojų kvalifikacija yra tinkama suplanuotiems studijų rezultatams pasiekti. Vis tik ekspertai rekomenduotų Programos rengėjams skatinti dėstytojus bendradarbiauti tarpusavyje, siekiant sudaryti tarpdisciplininių studijų galimybes bei įtraukti studentus atliekant bendrus tyrimus.

Srities stiprybės

1. Dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti.
2. Dėstytojų moksliniai tyrimai yra susiję su numatomu dėstyti dalyku.

Srities silpnybės

Nuo Programos vykdymo pradžios reikėtų daugiau dėmesio skirti dėstytojų bendradarbiavimui ir studentų įtraukimui į bendrus mokslinius tyrimus.

2.4. Materialieji ištekliai

Ekspertai vizito į KU metu įsitikino, kad, kaip ir nurodyta Programos apraše, Pedagogikos fakultetas turi gerai įrengtas auditorijas ir kitas patalpas, pritaikytas didesniems ir mažesniems studentų srautams. Patalpos tinkamos auditoriniam darbui su studentais, studentų praktiniams ir laboratoriniams darbams bei savarankiškomis pratyboms, baigiamųjų darbų gynimams, kitiems su studijomis susijusiems renginiams. Auditorijų ir vietų jose skaičius Programai realizuoti pakankamas.

Programai realizuoti planuojama panaudoti 25 Pedagogikos fakulteto auditorijas. Numatyta sudaryti sąlygas studijoms ir kituose Universiteto padaliniuose (Aula Magna korpuse yra konferencijų salė, dviejose auditorijose įrengta telekonferencijų transliavimo ir priėmimo įranga; SvMF – specializuotoje auditorijoje galima naudotis išmaniaja lenta, telekonferencijų transliavimo ir priėmimo įranga; GMF auditorijoje įrengta vaizdo ir garso konferencijų įranga.

Studentų praktinius, laboratorinius darbus ir edukacinius renginius planuojama organizuoti Universiteto botanikos sode).

Programos apraše nurodoma, kad Pedagogikos fakulteto auditorijos yra aprūpintos studijoms reikalinga šiuolaikine įranga: 18 multimedijų, 16 daugiafunkčių įrenginių, 28 kompiuteriai, skirti studentų darbui, ir 55 kompiuteriai, skirti dėstytojų darbui. Studentams bus sudarytos tinkamos sąlygos atlikti savarankiško darbo užduotis, nemokamai naudotis internetu, licencijuota programine įranga, elektroniniu Universiteto bibliotekos katalogu ALEPH.

Lankydamiesi Universitete ekspertai įsitikino, kad Programai realizuoti numatytos patalpos yra aprūpintos šiuolaikine, studijoms reikalinga technika, pagrindinėmis metodinėmis priemonėmis, tačiau buvo pasigesta gamtamokslinio ugdymo metodikos studijoms reikalingų priemonių, kurios įgalintų studentus ugdytis įvairios praktinės veiklos, elementarių bandymų, eksperimentų organizavimo ir vykdymo gebėjimus. Siekiant užtikrinti studentų gebėjimus kūrybiškai ir veiksmingai taikyti ugdymo procese informacines ugdymo (-si) technologijas, rekomenduotina įsigyti daugiau interaktyviųjų lentų, sudaryti studentams galimybę tobulinti darbo su jomis gebėjimus studentams patogiu, laisvu nuo paskaitų metu.

Ekspertų manymu, KU yra sukaupta nemažai kokybiškų ir svarbių šaltinių, tinkamų Programai įgyvendinti, sudaromos galimybės naudotis studijų programai realizuoti svarbiais elektroniniais leidiniais ir duomenų bazėmis.

Programą realizuosiantys dėstytojai ir būsimi studentai galės naudotis visų 9 Klaipėdos universiteto bibliotekos padalinių paslaugomis ir turimais fondais. Bibliotekoje įrengtos 283 skaitymo vietos, iš kurių 57 kompiuterizuotos. Bibliotekoje galima naudotis elektroniniu katalogu (prieiga internetu <http://aleph.library.lt/>). Bibliotekos skaitytojai internetu gali užsisakyti leidinius, tvarkyti savo elektroninį formuliarą, naudotis įvairiomis prenumeruojamomis internetinėmis Lietuvos ir tarptautinių duomenų bazėmis, kurios prieinamos ir per KU tinklui priklausančius ir per asmeninius kompiuterius.

Programos apraše nurodyta (p. 28), kad pagrindinė literatūra Programos studijoms kaupiama Pedagogikos fakulteto (toliau - PF) bibliotekoje. Bibliotekos patalpose veikia belaidis interneto ryšys. Programai tinkama mokslinė ir metodinė literatūra sudaro du trečdalius PF bibliotekos fondo (edukologija – 372 pavadinimai; psichologija – 148 pavadinimai; mokslinio darbo metodologija – 15 pavadinimų). Elektroniniame kataloge atsispindi 100 proc. viso šio padalinio fondo. Leidinius, reikalingus studijoms ir moksliniams darbams, katedrų dėstytojai ir studentai gali užsakyti per Tarpbibliotekinį abonementą (TBA) iš kitų Lietuvos ir užsienio bibliotekų. Be to, Programos apraše pateikta informacija apie PF auditorijose, skirtose atskirų mokomųjų dalykų užsiėmimams, sukaupią reikalingą, tinkamą ir pakankamą metodinę literatūrą (mokytojų knygos,

vadovėliai, pratybų sąsiuviniai ir pan.), vaizdines priemones (kokios tai priemonės, nedetalizuojama).

Periodiniai ir tęstiniai leidiniai komplektuojami Universiteto periodikos skaitykloje. Tradicinių knygų fondą papildoma elektroniniai leidiniai, prieinami per el. knygų duomenų bazes: *eBooks Academic Collection on EBSCO, eBooks on Science Direct, KTU eBooks*.

Ekspertai įsitikino, kad PF bibliotekos darbo laikas yra patogus skaitytojams, čia užtikrinamos savarankiškomis studijoms tinkamos sąlygos, bibliotekoje sukaupia pagrindinė studijoms pagal Programą reikalinga literatūra, studentams sudarytos galimybės naudotis įvairiais interneto ištekliais.

Ekspertų nuomone, būsimų studentų praktikai atlikti numatytos vietos parinktos racionaliai, jų yra pakankamai, nustatyta praktikų vykdymo, kontrolės ir grįžtamojo ryšio sistema.

Programos apraše nurodyta (p. 28), kad Programos studentų pedagoginei praktikai atlikti yra sudarytos sutartys su 25 įvairaus tipo Klaipėdos, Klaipėdos rajono, Kretingos, Šilutės ir Palangos mokyklomis, kuriose dirba kvalifikuoti pedagogai. Praktikos vietas studentams siūlo praktikos vadovas, tačiau galutinis sprendimas dėl pedagoginės praktikos atlikimo vietos yra priimamas kartu su studentais.

Ekspertų vizito į KU metu buvo organizuotas susitikimas su mokyklų, kuriose planuojama studentų praktika, atstovais. Ekspertai įsitikino, kad numatytų mokyklų vadovai ir pedagogai yra motyvuoti priimti studentus praktikai ir sudaryti tam tinkamas sąlygas.

Susitikę su dėstytojais ekspertai pastebėjo, kad dėstytojai nepakankamai naudojami esama materialine baze. Psichologijos laboratorija galėtų tapti Gyvosios edukacijos centru, kuriame dėstytojai kartu su studentais atlieka *gyvosios šiandieninės edukacijos* tyrimus, naudingus tėvams, pedagogams ir kitiems ugdymo srities specialistams, kurie susiduria su specifinėmis ugdymo problemomis ir nežino, kokius sprendimo būdus pasirinkti. Pavyzdžiui, Psichologijos laboratorijoje kartu su studentais sėkmingai galėtų būti vykdomi edukaciniai tyrimai, kurių rezultatai būtų naudingi tėvams ir pedagogams sprendžiant kolizines vaikų ugdymo situacijas.

Srities stiprybės

1. Programai realizuoti numatyta pakankamai tinkamų, aprūpintų šiuolaikine technine įranga ir pagrindinėmis metodinėmis priemonėmis, patalpų.

2. Universitete sukaupia nemažai kokybiškų ir svarbių šaltinių, tinkamų Programai įgyvendinti, sudaromos galimybės naudotis svarbiais elektroniniais leidiniais ir duomenų bazėmis.

3. Programai realizuoti numatytos tinkamos praktikų bazės.

Srities silpnybės

1. Stokojama gamtamokslinio ugdymo studijoms reikalingų priemonių, kurios suteiktų galimybes studentams ugdytis įvairios praktinės veiklos įgūdžius, atliekant elementarius bandymus ir eksperimentus studentai įgytų organizavimo bei vykdymo gebėjimus.
2. Programoje turėtų būti numatyta daugiau turimos materialinės bazės panaudojimo galimybių.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Studentų priėmimo į Programą reikalavimai atitinka ŠMM ir Universiteto numatytus reikalavimus. Stojimo į Universitetą tvarką reglamentuoja Universiteto studentų priėmimo taisyklės, tvirtinamos Universiteto senato. Priėmimo taisyklės skelbiamos Universiteto interneto svetainėje (www.ku.lt), miesto, Respublikos laikraščiuose, specialiuose leidiniuose. Į Universitetą stojantys abiturientai turi būti išlaikę ne mažiau kaip 3 brandos egzaminus, be to, didelę reikšmę turi privalomojo motyvacinio testo rezultatas. Sveikintinas dalykas, kad KU pasirinko minimalų stojamąjį balą (1,8), tai suteiks galimybę šias studijas pasirinkti tik patiems motyvučiausiems studentams. Administracijos atstovai teigė, kad šios studijų Programos studentai išsiskiria iš kitų – yra aktyvūs, žino, ko nori, nėra taip, kad jiems šias studijas parenka tėvai. Ekspertų nuomone, studentų priėmimo į studijų programą reikalavimai yra racionalūs, pagrįsti ir turėtų užtikrinti motyvuotų, pasirengusių studijoms abiturientų priėmimą.

Studijų metodai, numatyti naudoti studijų procese nurodyti aprašo 1 priede *Studijų dalykų ir praktikų aprašai*. Kiekvieno studijų dalyko apraše įvardyti labai įvairūs studijų metodai: greta įprastų aukštųjų mokyklų studijų metodų, tokių kaip tradicinė paskaita, pratybos, įvairių rašto darbų rašymas ir gynimas, numatomi ir šiuolaikiški, būsimų pradinių klasių pedagogų studijų tikslus atitinkantys metodai, tokie kaip atvejų analizė, koncepcijų žemėlapių sudarymas, šaltinių analizė, diskusijos ir pan. Ekspertų nuomone, dauguma studijų metodų leidžia pasiekti užsibrėžtų studijų rezultatų, tik pasigesta tarpdisciplininių studijų metodų.

Programos rengėjai sieks, kad būsimas specialistas sugebėtų pažinti vaiką, o tai įmanoma padaryti pirmiausia itin gerai pažįstant save. Todėl labai tikslingas Programos rengėjų siekis daug reikšmės skirti būsimų studentų refleksijai, saviugdai, savistabai ir kitiems į studentą orientuotiems studijų metodams.

Tik pasitikintis savimi pedagogas gali išugdyti pasitikinčius savimi vaikus. Programos rengėjai akcentuoja patyriminius metodus, bet Programos apraše pasigesta būsimo specialisto pasitikėjimo savimi ugdymo akcentavimo. Programos rengėjai turėtų skirti dar didesnę dėmesį būsimo specialisto asmeninėms kompetencijoms ugdytis. Šių dienų vaikai pasižymi

egocentriškumu, todėl labai svarbu, kad pedagogo savivertė jam leistų sukurti pasitikėjimu ir pagarba grįstus tarpusavio santykius.

Studentų vertinimo ir studijų rezultatų sąsajos išryškėja per grįžtamąjį ryšį. Diegiamos įvairios grįžtamojo ryšio formos: savarankiškų užduočių ar egzamino vertinimo aptarimas (grupėje ar individualiai), komentarai elektroniniu paštu, studentų įsivertinimas arba bendrakursių vertinimas. Ugdomas gebėjimas įsivertinti savo žinias ir, atsižvelgiant į tarpinius įvertinimus, aktyviau įsitraukti į mokymąsi ir jį koreguoti. Rašto darbuose (pvz., referatuose, esė ir kt.) privalumai ir klaidos komentuojami raštu ir / ar žodžiu. Platesnės apimties savarankiškų darbų (pvz., kursinių darbų, praktikos ataskaitų ir kt.) komentarai išsakomi individualių konsultacijų, viešo gynimo ar praktikos aptarimo metu.

Ekspertų nuomone, studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir įgalina objektyviai ir visapusiškai vertinti ir studentams įsivertinti mokymo (-si) pasiekimus ir visiškai atitinka Programos studijų rezultatus.

Srities stiprybės

Pagrindine šios srities stiprybe laikytina studijų metodų įvairovė, daugelio jų šiuolaikiškumas ir pasiekimų vertinimo sistema, ypač grįžtamojo ryšio užtikrinimas.

Srities silpnybės

Programos rengėjų siekis daug reikšmės skirti būsimų studentų refleksijai, saviugdai, savistabai ir kitiems į studentą orientuotiems studijų metodams yra tikslingas, bet siūloma daugiau dėmesio skirti studentų asmeninių kompetencijų ugdymui per skirtingus Programos dalykus, bei tarpdisciplininių metodų taikymui.

2.6. Programos vadyba

Programos apraše nurodyta (p. 30), kad Programos kokybės vertinimą reglamentuoja Universiteto statutas (2012), Universiteto studijų vidinės kokybės vadybos sistemos aprašas (2011) ir Universiteto kokybės vadovas (2014), Studijų tvarkos aprašas. Universitete parengtas Studijų kokybės vadybos sistemos modelis numato būdus ir priemones, padėsiančias užtikrinti tinkamą aukštojo universitetinio išsilavinimo kokybę. Kokybės vadybos modelis pagrįstas veiklos procesų sąrangos metodika ir schema, numatančia kriterijus, kuriais remiantis matuojamas valdymo procesų rezultatyvumas, numatyta, kas ir kaip turi vertinti procesų rezultatyvumo rodiklius, kaip valdomas procesų rodiklių monitoringas. Išsamus Kokybės vadybos sistemos žemėlapis pateikiamas internete (prieiga internetu www.ku.lt/apie-universiteta/kokybes-vadybos-sistema/procesu-zemelapis/) ir prieinamas visiems suinteresuotiems asmenims ir institucijoms.

Studijų programos vykdymas ir organizavimas užtikrinamas lygmenimis, kurie būdingi visiems Lietuvos universitetams (Universiteto taryba – Senatas – Fakulteto taryba – dekanatas –

katedros). Už ketinamos vykdyti studijų programos valdymo procesą (planavimą, organizavimą, priežiūrą ir tobulinimą) atsakingas Vaikystės pedagogikos katedros vedėjas ir Programos rengimo grupė. Kaip nurodyta Apraše (30–31 p.), kokybės vertinimo sistema funkcionuoja kaip nepertraukiamas procesas, apimantis konkrečius metodus, vertinimo parametrus ir vertinimo rezultatų sklaidą. Grįžtamojo ryšio informacija gaunama anketinių apklausų, pokalbių, diskusijų, susirinkimų metu renkant absolventų, studentų pasiūlymus. Grįžtamojo ryšio analizė leidžia įvertinti Universiteto veiklos rezultatus atsižvelgiant į studijų proceso dalyvių bei kitų suinteresuotų šalių poreikius. Studentų, absolventų, darbuotojų ir dėstytojų, taip pat darbdavių nuomonės ir pasitenkinimo tyrimų rezultatai naudojami studijų proceso organizavimo, studijų programų ir akademinio personalo veiklos kokybei tobulinti. Vadovaujantis Universiteto grįžtamojo ryšio surinkimo metodika, renkama ir analizuojama grįžtamojo ryšio informacija: anketinių apklausų rezultatai, pokalbių, diskusijų, susirinkimų naujienos, Studentų atstovybės pasiūlymai ir atsiliepimai, publikacijos spaudoje. Ekspertai mano, kad ši sistema yra pakankama, o numatytos priemonės yra tinkamos siekiant užtikrinti aukštą Programos kokybės lygį.

Ketinamos vykdyti studijų Programos rengime dalyvavo visos suinteresuotosios šalys, kurios apima šias grupes: studentus, absolventus, darbdavius ir verslo subjektus, dėstytojus, mokslo darbuotojus, administracijos darbuotojus, socialinius partnerius ir aukštojo mokslo organizacijas, valstybines institucijas ir kitas įstaigas. Socialiniai partneriais buvo aktyviai įtraukti į Programos rengimą, teikė informaciją apie būsimiems specialistams reikalingas kompetencijas, dirbant su šių dienų vaikais. Socialiniai partneriai padėjo Programos rengėjams vykdant Programos poreikį pagrindžiantį tyrimą ir parenkant Programos tikslą atitinkančius studijų dalykus, vertinant jų turinį.

Atsižvelgiant į socialinių partnerių poreikius buvo sudaromi dalykų aprašai, todėl manytina, kad Programos rengėjai gebės tenkinti socialinių partnerių lūkesčius, paruošti rinkai tinkamus ir kompetentingus specialistus.

Vizito metu, ekspertai turėjo galimybę įsitikinti, kad siekiant užtikrinti Programos kokybę KU nuosekliai ir kryptingai veikiama, į Programos vadybos procesus įtraukiami ir studentai. Programos vykdymo eigoje būtų galima siekti sudaryti studentams sąlygas savarankiškai įsitraukti ir būti aktyviais Programos kokybės vadybos procesų dalyviais.

Programos analizė ir susitikimai su socialiniais partneriais iš pradinio ugdymo programas realizuojančių mokyklų, kuriose planuojama organizuoti Programos studentų praktiką, parodė, kokiomis priemonėmis ir būdais bus lanksčiai koreguojama vertinimui pateikta studijų programa. Socialinių partnerių nuomone, betarpiškas Universiteto bendradarbiavimas su socialiniais partneriais sudaro galimybes prasmingai koreguoti būsimų pradinių klasių mokytojų studijų proceso organizavimą ir jo turinį.

Ekspertų nuomone, remiantis Universiteto akademinės kokybės strategija, Apraše aiškiai išdėstyta Universiteto padalinių, tarnybų ir atskirų asmenų atsakomybė už Programos įgyvendinimą ir priežiūrą.

Srities stiprybės

1. Universitete sukurta visus lygius apimanti studijų programos kokybės vertinimo sistema.
2. Programos apraše, remiantis Universiteto akademinės kokybės strategija, aiškiai išdėstyta Universiteto padalinių, tarnybų ir atskirų asmenų atsakomybė už Programos įgyvendinimą ir priežiūrą.

Srities silpnybės

Igyvendinant Programą vertėtų numatyti galimybes studentams savarankiškai veikti siekiant užtikrinti Programos kokybės vadybą.

III. REKOMENDACIJOS

1. Pergalvoti kai kurių pasirenkamųjų studijų dalykų tikslingumą, turinį ir patikslinti pavadinimus (žiūrėti 8 psl.).
2. Pagrindinė silpnybė, kurią ekspertai išskyrė, yra integracinių ryšių tarp studijų dalykų trūkumas. Rekomenduojama dėstytojams, planuojantiems vykdyti Programą, glaudžiau bendradarbiauti, numatyti bendrus studijų uždavinius, temas ir studijų metodus ir kt. Ekspertai rekomenduotų Programos rengėjams skatinti dėstytojus bendradarbiauti tarpusavyje siekiant sudaryti tarpdisciplininių studijų galimybes bei įtraukti studentus į bendrus mokslinius tyrimus, projektus ir kt.
3. Rekomenduotina įsigyti gamtamokslinio ugdymo metodikos studijoms reikalingų priemonių, kurios įgalintų studentus ugdytis įvairios praktinės veiklos, elementarių bandymų, eksperimentų organizavimo ir vykdymo gebėjimus.
4. Viena iš svarbių Programos stiprybių yra tai, kad KU turi gerą materialinę bazę Programai realizuoti, tačiau nepakankamai išanalizuotos jos panaudojimo galimybės siekiant Programoje numatyto tikslo įgyvendinimo. Reikėtų sutelkti didesnę dėmesį į turimos įrangos (pavyzdžiui, Psichologijos laboratorijoje ir kt.) panaudojimo galimybes vykdant studentų praktines veiklas, bendrus su dėstytojais mokslinius tyrimus. Galima būtų turimos materialinės bazės pagrindu įkurti Gyvosios edukacijos centrą, kuriame ne tik dėstytojai su studentais aptartų tyrimų rezultatus, bet ir būtų teikiama pagalba tėvams, kitiems kokybišku vaikų ugdymu suinteresuotiems asmenims.

5. Įgyvendinat Programą rekomenduotina siekti, kad studentai aktyviau dalyvautų programos vadyboje, aktyviai reflektuotų savo patirtį.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Klaipėdos universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Pradinio ugdymo pedagogika* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	4
2	Programos sandara	3
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	4
	Iš viso:	20

1 – nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 – patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 – gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 – labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovė: doc. dr. Sigita Burvytė

Grupės narė: Asta Rudienė